Idei și regimuri politice

Schița lecției

1. Ideologii politice
2. Regimuri politice

Ideologii politice

> *Ideologie politică = sistem de idei și concepții care reflectă interesele și aspirațiile unor categorii într-o anumită epocă*

Exemple:

- **liberalismul**
  - este ideologia politică care promovează drepturile și libertățile individuale
  - trăsături:
    - drepturile naturale ale omului (viața, libertatea, proprietatea, egalitatea în fața legii)
    - principiul separării puterilor în stat: puterea legislativă (Parlament), puterea executivă (șeful statului și Guvernul) și puterea judecătorească (instanțele de judecată)
    - intervenția redusă a statului în domeniile social și economic
- **conservatorismul**
  - este ideologia politică care promovează tradiția
  - trăsături:
    - reformele politice trebuie să fie moderate și să respecte tradiția istorică
    - comunitatea primează în fața individului
- **socialismul**
  - este ideologia politică care promovează egalitatea economică și socială între oameni

    - trăsături:
        - lupta de clasă (între muncitori și burghezi)
        - realizarea unei societăți egalitare
- **naționalismul**
    - este ideologia politică care promovează interesul național
    - trăsături:
        - ura între naționalități
        - idealizarea trecutului

Regimuri politice

- **regimul democratic**
    - este o formă de organizare și conducere politică a societății în care puterea este exercitată de popor

      democrație = demos (popor) + kratos (putere)

    - trăsături:
        - principiul separării puterilor în stat (cele trei puteri sunt legislativă, executivă și judecătorească)
        - pluripartidism
        - respectarea drepturilor și libertăților cetățenești
        - votul
- **regimul autoritar**
    - este o formă de organizare și conducere politică a societății în care puterea este exercitată de un număr restrâns de oameni
    - trăsături:
        - drepturile și libertățile cetățenești sunt încălcate parțial
- **regimul totalitar**
    - este o formă de organizare și conducere politică a societății în care puterea este exercitată de un număr restrâns de oameni
    - trăsături:
        - unipartidismul
        - cenzura

- cultul personalității
- inexistența principiului separării puterilor în stat
- nerespectarea drepturilor și libertăților cetățenești
- teroarea
- poliția politică
- controlul statului asupra individului

- tipuri:
  - **comunismul**
    - este un regim politic totalitar de extremă stângă
    - s-a instaurat pentru prima dată în Rusia, în 1917, în urma unei lovituri de stat
    - lideri: Vladimir Ilici Ulianov (Lenin), Iosif Vissarionovici Djugașvili (Stalin)
    - caracteristici:
      - lupta de clasă (clasa muncitoare – proletariatul – trebuia să preia puterea de la burghezi)
      - partidul unic – Partidul Comunist
      - naționalizarea fabricilor, uzinelor, băncilor
      - colectivizarea agriculturii
      - economie dirijată
      - poliția politică: CEKA, NKVD, KGB
      - proprietatea comună
  - **fascismul**
    - este un regim politic totalitar de extremă dreaptă
    - s-a instaurat în Italia, în 1922, în urma loviturii de stat din octombrie – *Marșul asupra Romei*
    - lideri: Benito Mussolini
    - caracteristici:
      - naționalism exacerbat
      - promovarea religiei catolice
      - partidul unic – Partidul Fascist
      - poliția politică: OVRA
  - **nazismul**
    - este un regim politic totalitar de extremă dreaptă

- s-a instaurat în Germania, în 1933, în urma alegerilor din 1932
- lideri: Adolf Hitler
- caracteristici:
    - rasism
    - antisemitism (ura față de evrei)
    - naționalism exacerbat
    - teoria rasei ariene
    - teoria spațiului vital
    - partidul unic – Partidul Nazist
    - poliția politică: Gestapo
    - menține proprietatea privată